

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

P8_TA(2017)0501

Provedba Direktive o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije

Rezolucija Europskog parlamenta od 14. prosinca 2017. o provedbi Direktive 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije (2015/2129(INI))

(2018/C 369/13)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članke 3. i 6. Ugovora o Europskoj uniji (UEU) i članak 82. stavak 2. te članak 83. stavak 1. Ugovora u funkcioniranju Europske unije (UFEU),
- uzimajući u obzir članke 7., 8., 24., 47., 48. i 52. Povelje Europske unije o temeljnim pravima,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta od 20. studenoga 1989. i njezine protokole,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualnog zlostavljanja od 25. listopada 2007.,
- uzimajući u obzir Konvenciju Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu od 23. studenoga 2001.,
- uzimajući u obzir Strategiju za prava djeteta (2016. – 2021.) koju je donijelo Vijeće Europe,
- uzimajući u obzir Direktivu 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Direktivu 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavi minimalnih standarda za prava, potporu i zaštitu žrtava kaznenih djela te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2001/220/PUP ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. studenoga 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2015. o seksualnom zlostavljanju djece na internetu ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 2. svibnja 2012. o europskoj strategiji za bolji internet za djecu (COM(2012)0196) te izvješće Komisije od 6. lipnja 2016. naslovljeno „Konačna ocjena višegodišnjeg programa EU-a o zaštiti djece koja se koriste internetom i drugim komunikacijskim tehnologijama (Sigurniji internet)” (COM(2016)0364),
- uzimajući u obzir izvješće Komisije od 16. prosinca 2016. o ocjeni u kojoj su mjeri države članice poduzele mjere potrebne za usklađivanje s Direktivom 2011/93/EU (COM(2016)0871) i izvješće Komisije od 16. prosinca 2016. o ocjeni provedbe mjera iz članka 25. Direktive 2011/93/EU (COM(2016)0872),

⁽¹⁾ SL L 335, 17.12.2011., str. 1.

⁽²⁾ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

⁽³⁾ SL C 289, 9.8.2016., str. 57.

⁽⁴⁾ SL C 316, 30.8.2016., str. 109.

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

- uzimajući u obzir izvješće Europolu o ocjeni prijetnje organiziranog kriminala na internetu (iOACTA) za 2016.,
 - uzimajući u obzir izvješće Agencije Europske unije za temeljna prava od 27. veljače 2017. naslovljeno „Pravosuđe prilagođeno djeci: Stajališta i iskustva djece koja sudjeluju u sudskim postupcima kao žrtve, svjedoci ili stranke u devet država članica EU-a”,
 - uzimajući u obzir komunikaciju Komisije od 12. travnja 2017. naslovljenu „Zaštita djece migranata” (COM(2017)0211),
 - uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika, članak 1. stavak 1. točku (e) odluke Konferencije predsjednika od 12. prosinca 2002. o postupku davanja odobrenja za sastavljanje izvješća o vlastitoj inicijativi te Prilog 3. priložen toj odluci,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i mišljenja Odbora za kulturu i obrazovanja i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0368/2017),
- A. budući da seksualno zlostavljanje i seksualno iskorištavanje djece predstavljaju teška kršenja temeljnih prava, posebno prava djece na zaštitu i skrb kakva im je potrebna za njihovu dobrobit, kao što je utvrđeno Konvencijom UN-a o pravima djeteta iz 1989. i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima;
- B. budući da pri provedbi mjera za suzbijanje tih kaznenih djela u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima i Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta prvenstveno treba voditi računa o zaštiti interesa djeteta;
- C. budući da je Direktiva 2011/93/EU sveobuhvatni pravni instrument koji sadrži odredbe o kaznenom materijalnom pravu i kaznenim postupcima, mjerama za pomoć i pružanje zaštite žrtvama i mjerama prevencije, uključujući administrativne mjere, te njezina provedba zahtijeva blisku uključenost dionika iz različitih sektora, kao što su tijela za izvršavanje zakonodavstva, pravosuđe, udruge roditelja i obiteljske udruge koje imaju aktivnu ulogu u zaštiti maloljetnika, nevladine organizacije, pružatelji internetskih usluga i drugi;
- D. budući da se u izvješću Komisije o provedbi ne navode statistički podaci o uklanjanju internetskih stranica koje sadrže ili na kojima se širi sadržaj koji prikazuje seksualno zlostavljanje djece i sprečavanju pristupa takvim stranicama, a posebno statistički podaci o brzini uklanjanja sadržaja, učestalosti slučajeva u kojima tijela za izvršavanje zakonodavstva poprate prijavu, kažnjenju u uklanjanju kako bi se izbjeglo uplitanje u istrage u tijeku ili učestalosti korištenja takvih pohranjenih podataka od strane pravosudnih tijela ili tijela za izvršavanje zakonodavstva;
- E. budući da je jedan od glavnih izazova u istrazi slučajeva seksualnog zlostavljanja djece i kaznenog progona počinitelja činjenica da žrtve rijetko prijavljuju takvo zlostavljanje; budući da je za dječake manja vjerojatnost da će prijaviti zlostavljanje;
- F. budući da djeca koja su žrtve seksualnog zlostavljanja ili iskorištavanja pate od višestrukih i dugotrajnih fizičkih i/ili psiholoških trauma koje se mogu nastaviti i u odrasloj dobi;
- G. budući da je seksualno zlostavljanje i iskorištavanje djece na internetu pojava koja se razvija i da se na internetu pojavljuju novi oblici kriminala, kao što su osvetnička pornografija i seksualno iznuđivanje, te da se države članice trebaju konkretnim mjerama suprotstaviti takvoj vrsti kriminala;
- H. budući da su tijela za izvršavanje zakonodavstva suočena s izazovima u obliku mreža ravnopravnih članova (peer-to-peer) i privatnih mreža na kojima se razmjenjuju materijali povezani sa seksualnim zlostavljanjem djece; budući da je potrebno među djevojčicama i dječacima od rane dobi podizati razinu osviještenosti o rizicima te o važnosti poštovanja dostojanstva i privatnosti drugih u digitalnom dobu;

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

- I. budući da su djeca migranti, posebno djevojčice, ali i znatan postotak dječaka⁽¹⁾, osobito izloženi seksualnom zlostavljanju i iskorištavanju od strane trgovaca ljudima, krijumčara ljudima, trgovaca drogom, lanaca prostitucije, kao i drugih pojedinaca i lanaca koji iskorištavaju njihovu ranjivost, tijekom putovanja, pa i kad stignu u Europu;
- J. budući da industrija seksualnog turizma pogađa znatan broj djece, posebno djevojčica, ali i znatan postotak dječaka;
- K. budući da se, radi usklađivanja s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, mjerama koje se poduzimaju na temelju uvodne izjave 47. Direktive 2011/93/EU o sprečavanju pristupa internetskim stranicama i njihovu uklanjanju moraju poštovati zaštitne mjere navedene u članku 25. Direktive;
- L. budući da su sustavni pregled i meta-analiza pokazali da su djeca s invaliditetom, u usporedbi s vršnjacima bez invaliditeta, tri puta češće žrtve fizičkog ili seksualnog nasilja;
- M. budući da uporaba termina „dječja pornografija” nije primjerena za utvrđivanje kaznenih djela u članku 5. i članku 2. točki (c) Direktive 2011/93/EU te da može biti štetna za djecu žrtve;

Glavni zaključci i preporuke

1. jednoglasno osuđuje sve oblike seksualnog zlostavljanja ili iskorištavanja djece kao i nasilnu i zlostavljačku viktimizaciju djece na svim razinama; pozdravlja usvajanje Strategije za prava djeteta (2016. – 2021.) od strane Vijeća Europe; poziva sve institucije EU-a i države članice da poduzmu odgovarajuće mjere za sprečavanje i zaštitu djece od svih oblika fizičkog i psihičkog nasilja, uključujući fizičko i seksualno zlostavljanje te seksualno iskorištavanje; poziva sve institucije EU-a i države članice na ujedinjeno i djelotvorno djelovanje kako bi se iskorijenilo seksualno zlostavljanje i iskorištavanje te općenito sva kaznena djela seksualnog nasilja nad djecom; poziva institucije EU-a i države članice da im pri programiranju i provedbi politika koje bi mogle negativno utjecati na djecu izričit prioritet bude njihova zaštita;
2. smatra da je Direktiva 2011/93/EU čvrst i potpun pravni okvir za borbu protiv seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece; žali zbog velikih izazova s kojima su se države članice susrele u prenošenju i provedbi Direktive, posebno u pogledu odredbi o sprečavanju, istrazi i progonu, kao i o pružanju zaštite i pomoći žrtvama te zbog toga što potencijal Direktive još uvijek nije u potpunosti iskorišten; poziva države članice da pojačaju svoje napore u cilju potpunog i ispravnog prenošenja Direktive; poziva države članice da se pobrinu za učinkovitu provedbu prenesenog zakonodavstva kako bi se osigurala zaštita i pomoć za dječje žrtve i nulta tolerancija za seksualno zlostavljanje djece;
3. žali zbog toga što Komisija nije bila u mogućnosti podnijeti izvješća o provedbi u roku utvrđenom u članku 28. Direktive 2011/93/EU i što je u dvama izvješćima o evaluaciji koja je Komisija predstavila samo zabilježeno prenošenje u nacionalno pravo država članica, a nije u potpunosti ocijenjeno njihovo poštovanje Direktive; poziva države članice na suradnju te traži od njih da proslijede Komisiji sve relevantne informacije o provedbi Direktive, uključujući statističke podatke;
4. ističe da je za takva kaznena djela počinjena protiv djece termin „materijal povezan sa seksualnim zlostavljanjem djece” prikladniji od termina „dječja pornografija”; poziva Komisiju i države članice da prihvate korištenje termina „materijal povezan sa seksualnim zlostavljanjem djece” umjesto termina „dječja pornografija”; međutim, naglašava da nova terminologija ni na koji način ne ograničava kaznena djela klasificirana kao „dječja pornografija” u članku 5. Direktive 2011/93/EU u vezi s člankom 2. točkom (c);

⁽¹⁾ Studije pokazuju da dječaci mogu biti posebno neskloni prijavljivanju seksualnog zlostavljanja, među ostalim i zbog društvenih pretpostavki u pogledu muškog roda. Vidjeti, primjerice, studiju koju je izradio Odjel za naknadnu procjenu učinka Službe Europskog parlamenta za istraživanja, PE 598.614, str. 16. i Schaefer, G.A., Mundt, I.A., Ahlers, C.J., i Bahls, C., „Seksualno zlostavljanje i psihičko oštećenje žrtava: rezultati internetskog istraživanja koje su pokrenule žrtve”, *Journal of Child Sex Abuse*, sv. 21., br. 3., 2012., str. 343. – 360.

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

5. žali zbog toga što Komisija u svojem u izvješću o provedbi ne spominje je li ocijenila učinkovitost sustava INHOPE pri prijenu prijave svojim partnerima u trećim zemljama;

6. žali zbog toga što Komisija nije prikupila podatke o korištenim načinima sprečavanja pristupa; žali zbog toga što nisu objavljeni podaci o broju internetskih stranica na popisima stranica kojima je spriječen pristup u svakoj zemlji; žali zbog toga što ne postoji ocjena uporabe sigurnosnih metoda, kao što je šifriranje, kako bi se osiguralo da se ti popisi ne otkriju i tako postanu izrazito kontraproduktivni; pozdravlja činjenicu da je Komisija, koja je 2011. promicala obvezno sprečavanje pristupa, sada izrazito odbacila to stajalište;

Kazneno materijalno pravo (članci 3., 4. i 5. Direktive)

7. prima na znanje činjenicu da su države članice prenijele odredbe kaznenog materijalnog prava iz Direktive 2011/93/EU; međutim, zabrinut je da neke države članice nisu u potpunosti prenijele odredbe o kaznenim djelima seksualnog iskorištavanja (članak 4.), kaznenim djelima seksualnog zlostavljanja zloporabom priznatog položaja povjerenja, autoriteta ili utjecaja (članak 3. stavak 5. točka i.) ili zloporabom posebno osjetljivog stanja djeteta (članak 3. stavak 5. točka ii.), te o odgovornosti pravnih osoba (članak 12.);

8. osobito smatra da države članice trebaju učiniti sve što mogu u cilju borbe protiv nekažnjavanja počinitelja seksualnog zlostavljanja djece, kao i pojedinaca ili pravnih osoba uključenih u pomaganje ili poticanje bilo koje vrste kaznenih djela seksualnog iskorištavanja ili zlostavljanja; smatra da je od iznimne važnosti da države članice osiguraju odgovornost kako fizičkih tako i pravnih osoba u slučajevima u kojima je nedostatkom praćenja ili nadzora od strane osobe koja je član tog pravnog subjekta omogućeno ili olakšano počinjenje kaznenih djela;

9. posebno je zabrinut zbog prijetnji i rizika koje internet predstavlja za djecu, prije svega u pogledu angažiranja djece na internetu, navođenja djece na seksualne aktivnosti putem interneta („grooming”) i drugih oblika poticanja; smatra da se stoga moraju pronaći načini za otkrivanje takvih opasnih praksi te za njihovo prijavljivanje i provođenje istraga o njima; naglašava da je potrebno povećati razinu zaštite djece na internetu i istodobno pokrenuti programe podizanja razine svijesti i informiranja u pogledu opasnosti na internetu;

10. podsjeća Komisiju da bi se ograničenja sadržaja na internetu trebala temeljiti na pravu i biti dobro definirana, razmjerna i opravdana te imati jasan cilj;

11. zabrinut je zbog sve većeg broja slučajeva seksualnog zlostavljanja djece koje se prenosi uživo na internetu, pri čemu su počinitelji tog kaznenog djela jako dobro upoznati s naprednim tehnologijama i inovativni u njihovoj uporabi; smatra da bi sve države članice stoga trebale nastojati razviti inovativne tehničke aplikacije za otkrivanje takvog sadržaja i sprečavanje pristupa istom te istovremeno uvesti ograničenje plaćanja za usluge te vrste;

12. ističe potrebu za hvatanjem u koštac s novim oblicima kaznenih djela na internetu, kao što su osvetnička pornografija i seksualno iznuđivanje, koji utječu na mnoge mlade osobe, posebno adolescentice; poziva tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudna tijela država članica da usvoje konkretne mjere za borbu protiv ovog novog oblika kriminala te poziva internetski sektor, pozivne centre, nevladine organizacije i sva relevantna tijela da preuzmu zajedničku odgovornost i pokušaju iznaći rješenja za borbu protiv tih zločina, uključujući bolje korištenje raspoloživih tehnologija i razvoj novih tehnologija, kako bi se olakšala identifikacija počinitelja kaznenih djela na internetu;

13. ponovno ističe pravo svakog pojedinca da odlučuje o sudbini svojih osobnih podataka, a osobito isključivo pravo na kontrolu nad korištenjem i otkrivanjem osobnih podataka te „pravo na zaborav” koje se definira kao mogućnost ishođenja brzog uklanjanja sadržaja koji bi mogao biti štetan za dostojanstvo pojedinca;

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

14. ističe da je potrebno da države članice koje to još nisu učinile osim navođenja djece na seksualne aktivnosti putem interneta („grooming”) kažnjivim proglašavaju i uhođenje na internetu i mamljenje djece na internetu; podsjeća da se termin „uhođenje na internetu” odnosi na komunikaciju odrasle osobe s maloljetnom osobom ili osobom koju smatra maloljetnom preko interneta s ciljem počinjenja kaznenog djela protiv te osobe;

15. žali zbog toga što nisu pruženi statistički podaci o upotrebi kaznenopravnih postupaka u cilju zapljene opreme u relevantnim slučajevima;

Istraga i kazneni progon

16. napominje da nekoliko država članica nije provelo zahtjev za omogućavanje kaznenog progona u dovoljno dugom razdoblju nakon što žrtva postane punoljetna; stoga potiče države članice da se pobrinu za dovoljno duge zakonske rokove u kojima se takva kaznena djela mogu prijavljivati i kazneno goniti te da oni u najmanju ruku počnu teći kad žrtva dosegne punoljetnost kako bi se zajamčila mogućnost kaznenog progona;

17. ističe važnost provedbe članka 17. kako bi se zajamčilo da države članice imaju nadležnost za kaznena djela počinjena uporabom informacijske i komunikacijske tehnologije kojoj je pristupljeno s njihova državnog područja, neovisno o tome jesu li same tehnologije smještene na njihovu državnom području; ističe potrebu za razvojem konkretne osnove za zajednički pristup EU-a u pogledu jurisdikcije u kiberprostoru, utvrđenu na neformalnom sastanku ministara pravosuđa i unutarnjih poslova održanom 26. siječnja 2016.;

18. žali zbog toga što nisu sva kaznena djela navedena u Direktivi 2011/93/EU uvrštena u nacionalna zakonodavstva država članica kad je riječ o izvanteritorijalnoj nadležnosti; žali zbog toga što neke države članice jamče da će se kaznena djela povezana sa seksualnim zlostavljanjem počinjena u inozemstvu kazneno goniti bez podnošenja pritužbe žrtve; poziva države članice da se na djelotvoran način uhvate u koštac s tim nedostacima;

19. poziva sve države članice da dodijele odgovarajuće financijske i ljudske resurse tijelima za izvršavanje zakonodavstva i pravosudnim tijelima u cilju borbe protiv seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece, uključujući posebno osposobljavanje policijskih službenika i istražitelja; traži od Komisije i država članica da povećaju resurse namijenjene utvrđivanju identiteta žrtava i poziva devet država članica koje još nisu prenijele članak 15. stavak 4. Direktive 2011/93/EU o identifikaciji žrtava da to učine bez odgode i da ga provedu tako što će u tu svrhu uspostaviti posebne istražne timove koji će raspolagati prikladnim instrumentima i resursima;

20. žali zbog toga što su precizna statistika i podaci o broju kaznenih djela počinjenih prije svega u području seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece i dalje manjkavi zbog visokog postotka neprijavljenih slučajeva, novog karaktera kaznenih djela i razlika u definicijama i metodologijama koje se koriste u različitim državama članicama;

21. ističe da se neki od najvećih izazova s kojima se suočavaju tijela za kazneni progon i pravosudna tijela u istragama i progonu kaznenih djela seksualnog zlostavljanja djece na internetu u prvom redu javljaju pri prekograničnim istragama ili pak proizlaze iz ovisnosti o elektroničkim dokazima; posebno napominje da je potrebno poboljšati digitalne istražne tehnike kako bi održale korak s brzim tehnološkim razvojem;

22. poziva države članice da ojačaju suradnju među svojim tijelima za izvršavanje zakonodavstva, među ostalim češćim korištenjem zajedničkih istražnih timova; potiče vlasti da uvide kako preveliko oslanjanje na pozivne centre i internetski sektor može biti kontraproduktivno jer se tako samo eksternalizira borba protiv materijala povezanog sa seksualnim zlostavljanjem djece;

23. poziva države članice da primjenjuju odredbe Direktive 2011/93/EU na način koji će biti održiv u budućnosti; poziva internetski sektor i pružatelje internetskih usluga da primjenjuju najnovije tehnologije i da ulažu u inovativna rješenja za povećanje mogućnosti identifikacije i kaznenog progona počinitelja, uništavanje kriminalnih mreža na internetu te zaštitu žrtava;

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

24. izražava zabrinutost zbog toga što pružatelji internetskih usluga upotrebljavaju tehnologije prevođenja mrežnih adresa velike pouzdanosti (CGN), što im omogućuje da više korisnika istovremeno dijeli jednu IP adresu i što ugrožava sigurnost i mogućnost utvrđivanja odgovornosti na internetu; poziva države članice da potiču pružatelje internetskih usluga i mrežne operatore da poduzmu mjere potrebne za ograničavanje broja korisnika po IP adresi, da postupno ukinu tehnologije CGN i da izvrše potrebna ulaganja kako bi se što prije usvojila nova generacija adresa internetskog protokola (verzija 6 – IPv6);

25. poziva države članice da pojačaju policijsku i pravosudnu suradnju, kao i da u potpunosti iskoriste postojeće instrumente EU-a za suradnju koje pružaju Europol, prije svega u kontekstu projekta analize „Twins” i Europskog centra za kibernetički kriminal, te Eurojust, kako bi se osigurala uspješna istraga i kazneni progon počinitelja i mogućih supočinitelja; ističe da bi Europolu i Eurojustu trebalo pružiti odgovarajuća sredstva za ispunjavanje njihovih zadaća u tom pogledu i potiče države članice da razmjenjuju najbolje prakse;

26. poziva države članice da pojačaju policijsku i pravosudnu suradnju u cilju borbe protiv trgovanja djecom migrantima i krijumčarenja djece migranata, koja su posebno izložena riziku od zlostavljanja, trgovanja ljudima i seksualnog iskorištavanja, prije svega djevojčice, ali i dječaci; poziva na unapređenje suradnje i brzu razmjenu informacija među relevantnim tijelima kako bi se pronašla nestala djeca, kao i na interoperabilnost baza podataka; poziva države članice da usvoje holistički pristup koji uključuje sve predmetne subjekte i da pojačaju suradnju s tijelima za izvršavanje zakonodavstva, socijalnim službama i civilnim društvom; uviđa važnu ulogu civilnog društva u identifikaciji ranjive djece, s obzirom na nedostatak povjerenja koji su djeca migranti pokazala prema tijelima za izvršavanje zakonodavstva;

27. potiče države članice da ulažu više napora u borbu protiv dječjeg seksualnog turizma i da kazneno gone počinitelje i supočinitelje, uzimajući u obzir odgovornost svih uključenih aktera;

28. smatra da bi države članice trebalo potaknuti na razvoj specijaliziranih međunarodnih mreža za borbu protiv seksualnog turizma te da bi one trebale biti popraćene politikama vlade, primjerice uvođenjem programa financiranja za pomoć obiteljima i djeci koja žive u opasnim područjima;

Prevenција (članci 22., 23. i 24. Direktive)

29. poziva države članice da uspostave djelotvorne preventivne i intervencijske programe, uključujući redovite programe obuke, kako bi svi službenici, nastavnici, udruge roditelja i dionici koji su u kontaktu s djecom mogli bolje ocijeniti rizik od počinjenja kaznenih djela;

30. apelira na sve države članice da provedu odgovarajuće mjere poput podizanja razine osviještenosti javnosti, preventivnih kampanja, namjenskih programa osposobljavanja i obrazovanja za nadležna tijela, roditelje, učitelje, djecu i maloljetnike, među ostalim u suradnji s udrugama roditelja aktivnima u zaštiti djece i maloljetnika te s relevantnim organizacijama civilnog društva, kako bi se promicale medijska pismenost, sigurnost na internetu i važnost obiteljskih vrijednosti (npr. uzajamna odgovornost, poštovanje i skrb), ljudskog dostojanstva, samopouzdanja, nenasilja i općenito prava djece da budu zaštićena od svih oblika seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja;

31. poziva institucije EU-a i države članice da uspostave sustav od više faza za zaštitu djece koji će se temeljiti na najboljim interesima djeteta i punom poštovanju njegovih temeljnih prava kako bi se poslala jasna poruka da su svi oblici fizičkog, seksualnog i emocionalnog zlostavljanja djece neprihvatljivi i po zakonu kažnjivi;

32. potiče države članice da razmjenjuju najbolje prakse povezane s nastavnim materijalima i programima osposobljavanja za sve uključene aktere kao što su učitelji, roditelji, odgajatelji i tijela za izvršavanje zakonodavstva, kako bi se podigla razina osviještenosti o navođenju na seksualne aktivnosti i drugim oblicima rizika za sigurnost djece na internetu; potiče države članice da uspostave ambiciozne nastavne programe namijenjene za osnaživanje i roditelja i djece njihovim informiranjem o opasnostima povezanim s internetom i poticanjem da preko posebnih pozivnih centara za djecu prijavljuju incidente čiji su svjedoci ili žrtve; smatra da je vrlo važno roditeljima dati smjernice za procjenu rizika

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

s kojima se mogu suočiti njihova djeca i otkrivanje ranih znakova mogućeg seksualnog zlostavljanja na internetu; poziva pružatelje usluga da rade na jačanju aktivnosti informiranja o opasnostima na internetu, osobito za djecu, i to razvojem interaktivnih alata i informativnih materijala;

33. potiče države članice da u svoje zakonodavstvo uvedu obavezne provjere osoba koje se prijavljuju ili javljaju za volontiranje za aktivnosti ili poslove u kojima imaju izravan pristup djeci ili autoritet nad njima te da sustavno razmjenjuju informacije o pojedincima koji predstavljaju opasnost za djecu;

34. poziva države članice da razmjenjuju informacije o počiniteljima kaznenih djela seksualnog nasilja nad djecom kako bi se spriječilo njihovo neopaženo kretanje iz jedne države članice u drugu radi posla ili volontiranja koji uključuju rad s djecom ili u dječjim ustanovama; potiče države članice da unaprijede razmjenu informacija o kaznenim osudama i zabranama obavljanja određenih djelatnosti kako bi se zajamčilo sustavno i dosljedno prikupljanje podataka u nacionalnim evidencijama počinitelja; potiče države članice da ispune svoje obveze u skladu s člankom 22. Direktive 2011/93/EU te da osiguraju djelotvorne intervencijske programe i mjere, provjerene na akademskoj razini, za osobe koje se prijavuju da bi mogle počinuti kazneno djelo seksualnog zlostavljanja djece i druga kaznena djela iz članaka od 3. do 7. te direktive;

35. primjećuje da su neke države članice razvile posebne operativne sustave i forenzičke kapacitete za istraživanje seksualnog zlostavljanja djece; napominje, međutim, da većina država članica nema ni specijalizirane istražne službe ni financijska sredstva za nabavu forenzičkih alata kao što je poseban softver za omogućavanje istraga na internetu; stoga preporučuje da EU podrži te usluge pružanjem odgovarajućih sredstava gdje je to potrebno;

36. prima na znanje činjenicu da se većina slučajeva seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece najčešće ne prijavljuje tijelima kaznenog progona; traži od Komisije i država članica da poduzmu odgovarajuće korake kako bi djeca češće i lakše prijavljivala ta kaznena djela te da razmotre uspostavu mehanizama za sustavno izravno prijavljivanje;

37. poziva države članice da razviju ili ojačaju pozivne centre za pomoć djeci koji pružaju pomoć i potporu djeci žrtvama seksualnog zlostavljanja ili iskorištavanja i jamče temeljno pravo djece da budu saslušana; traži od država članica za zajamče dostupnost tih pozivnih centara za pomoć 24 sata na dan te njihovu dostupnost preko različitih sredstava komunikacije, njihovu povjerljivost, kao i da budu besplatni za djecu, ali i da pozivnim centrima zajamče njihovo jasno pozicioniranje u okviru nacionalnih sustava za zaštitu djece te da osiguraju njihovo dugoročno financiranje iz strukturnih fondova;

Pomoć žrtvama i njihova zaštita (članci 18., 19. i 20. Direktive)

38. poziva države članice da u potpunosti provedu Direktivu 2012/29/EU o pravima žrtava kaznenih djela, da usvoje posebne mjere za zaštitu djece žrtava i da međusobno razmjenjuju najbolje prakse kako bi se osiguralo da djeca primaju primjerenu pomoć i potporu tijekom cijelog kaznenog postupka i nakon njega;

39. pozdravlja najbolje prakse usvojene u nekim državama članicama u cilju zaštite djece, kao na primjer, među ostalim, Barnhuset u Švedskoj; poziva države članice da se usredotoče na jamčenje pravne pomoći i psihološke podrške i pomoći te da izbjegavaju sekundarnu viktimizaciju djece; potiče države članice da pokrenu kampanje za podizanje razine osviještenosti i na regionalnoj i na nacionalnoj razini u cilju poticanja pružanja podrške djeci žrtvama te kako bi se potaknula kulturna promjena javnog mišljenja da bi se izbjeglo ponašanje kojim se krivica svaljuje na žrtvu, koje može izazvati dodatne traume za djecu koja su žrtve zlostavljanja;

Uklanjanje sadržaja i sprečavanje pristupa sadržaju (članak 25.)

40. pozdravlja činjenicu da su države članice uspostavile zakonodavstvo i administrativne mjere za uklanjanje internetskih stranica s materijalom povezanim sa seksualnim zlostavljanjem djece smještenih na njihovu državnom području; poziva države članice da u potpunosti primjenjuju članak 25. Direktive 2011/93/EU i da kao prioritet postave brzo uklanjanje materijala o seksualnom zlostavljanju djece na izvoru, uz odgovarajuće zaštitne mjere; žali zbog činjenice da je samo pola država članica u svoje zakonodavstvo uključilo odredbe koje omogućavaju sprečavanje pristupa takvim internetskim stranicama za korisnike na njihovu državnom području; podsjeća na to da su u borbi protiv širenja materijala povezanog sa seksualnim zlostavljanjem djece mjere uklanjanja učinkovitije od sprečavanja pristupa sadržaju jer se potonjim sadržaj ne briše;

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

41. žali i zabrinut je zbog toga što, iako je Komisija u svojem izvješću spomenula činjenicu da neke države članice nemaju funkcionalne postupke prijave i uklanjanja sadržaja, šesnaest godina nakon stupanja na snagu Direktive 2000/31/EZ (Direktiva o e-trgovini) nije navela da će se poduzeti bilo kakve mjere kojima bi se od tih država zahtijevalo da se usklade s pravom EU-a;
42. poziva Komisiju da uloži dodatne napore za prikupljanje informacija potrebnih da bi se utvrdilo kako se postupuje u državama članicama u kojima ne postoje funkcionalni postupci prijave i uklanjanja sadržaja ni kaznene sankcije te da pokrene postupak zbog povrede prava protiv država članica u slučaju da ne poštuju obveze u pogledu tih pitanja, utvrđene u Direktivi 2000/31/EZ;
43. žali zbog činjenice da Komisija nije procijenila sigurnost popisa stranica kojima je spriječen pristup, tehnologije korištene za sprečavanje pristupa sadržaju u zemljama koje provode te mjere i provedbu mjera sigurnosti, kao što je šifriranje, za pohranu i priopćavanje popisa stranica kojima je spriječen pristup, kao i zbog toga što nije provela smislenu analizu učinkovitosti te mjere;
44. napominje da se Direktivom 2011/93/EU ne zahtijeva obvezno sprečavanje pristupa; uviđa da sprečavanje pristupa nije jedinstvena ni pouzdana tehnika; preporučuje uklanjanje materijala povezanog sa zlostavljanjem djece, iskorištavanjem djece i seksualnim zlostavljanjem djece na izvoru u kontekstu efikasnih pravosudnih mjera i mjera u području provedbe zakona;
45. poziva države članice da u suradnji s internetskim sektorom ubrzaju postupak prijave i uklanjanja sadržaja, koji još uvijek predugo traje, te da uspostave partnerstva s internetskom industrijom, Europolom i Eurojustom kako bi se spriječilo hakiranje i zloupotreba mreža i sustava za distribuciju materijala povezanog sa seksualnim zlostavljanjem djece;
46. poziva države članice da u slučajevima u kojima je sadržaj dostupan iz trećih zemalja pojačaju suradnju s tim trećim zemljama i s Interpolom kako bi osigurale žurno uklanjanje dotičnog sadržaja;
47. preporučuje da nadležna tijela redovito ažuriraju crne liste internetskih stranica koje sadrže materijal povezan sa seksualnim zlostavljanjem djece i da ih podijele s pružateljima internetskih usluga kako bi se izbjeglo, primjerice, pretjerano sprečavanje pristupa te zajamčila proporcionalnost; preporučuje da se takve crne liste internetskih stranica razmjenjuju među državama članicama, s Europolom i njegovim Europskim centrom za kibernetički kriminal te Interpolom; u tom pogledu smatra da bi se mogla primjenjivati nova tehnologija algoritama za izračunavanje sažetka (hashing) koja obuhvaća automatsko detektiranje i prepoznavanje slike; naglašava da sva tehnologija koja se primjenjuje trebala proći stroga testiranja kako bi se uklonila ili barem smanjila na najmanju mjeru mogućnost hakiranja, zloupotrebe ili kontraproduktivnih učinaka;
48. potiče mrežu INHOPE da sa svojim članovima radi na stvaranju mehanizma sigurne anonimne prijave za mreže „deep web”, kao što su mreže „dark net” pronađene na mreži TOR, koji bi pružao jednako visoke standarde anonimnosti kao što su oni koje tiskovne organizacije nude zviždačima da bi se osobama koje koriste takve mreže pružila mogućnost za iznošenje informacija ili prijavljivanje materijala povezanog sa seksualnim zlostavljanjem djece;
49. potiče države članice da uvedu obvezu prema kojoj pružatelji internetskih usluga moraju proaktivno tijelima za izvršavanje zakonodavstva i nacionalnim pozivnim centrima prijavljivati sadržaje povezane sa seksualnim zlostavljanjem djece uočene u njihovoj infrastrukturi; poziva Komisiju da nastavi s financiranjem u okviru Instrumenta za povezivanje Europe kako bi se pozivnim centrima omogućili primjereni resursi za ispunjenje njihova mandata u vezi s rješavanjem problema povezanih s nezakonitim internetskim sadržajem;
50. prepoznaje aktivnu ulogu organizacija civilnog društva u pružanju podrške borbi protiv sadržaja povezanih sa seksualnim zlostavljanjem djece na internetu, poput pozivnog centra mreže INHOPE, uključujući Zakladu za praćenje interneta u Ujedinjenoj Kraljevini („Internet Watch Foundation”); apelira na Komisiju da u suradnji s mrežom INHOPE utvrdi i provede najbolje prakse, posebno u pogledu statističkog izvještavanja i učinkovite interakcije s tijelima kaznenog progona; potiče države članice koje to još nisu učinile da uspostave pozivne centre i smatra da bi im trebalo dopustiti da aktivno traže sadržaje povezane sa seksualnim zlostavljanjem djece na internetu;

Četvrtak, 14. prosinca 2017.

51. potiče države članice koje to još nisu učinile da bez odgađanja uspostave sigurne mehanizme za prijavu i savjetovanje prilagođene djeci, kao što su pozivni ili internetski centri s adresama elektroničke pošte ili aplikacijama za tablete ili pametne telefone s pomoću kojih korisnici internetskih usluga mogu prijaviti, čak i anonimno, internetski sadržaj povezan sa seksualnim zlostavljanjem djece, koji mogu brzo procijeniti takav prijavljeni sadržaj u cilju provedbe brzog postupka prijave i uklanjanja sadržaja te uklanjanja sadržaja smještenog izvan njihova državnog područja; traži da ti pozivni centri budu jasno prepoznatljivi i da se ojačaju te potiče države članice da im osiguraju odgovarajuća sredstva, uključujući prikladan proračun i osposobljeno osoblje sa stručnim znanjem; smatra da bi takvim pozivnim centrima trebalo dozvoliti da uz zaprimanje prijave od javnosti proaktivno traže materijal povezan sa seksualnim zlostavljanjem djece na internetu;

52. ističe da je potrebno promicati i podupirati programe informiranja EU-a kojima bi se građanima omogućilo da pozornost vlasti skrenu na internetski sadržaj koji je nezakonit ili štetan za djecu;

53. poziva Komisiju da nastavi redovito obavještavati Parlament o stanju u pogledu usklađenosti država članica s Direktivom pružajući mu usporedive podatke o uspješnosti država članica u sprečavanju i suzbijanju seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djece na internetu i izvan njega, a koji su razvrstani po spolu; poziva Komisiju da predstavi sveobuhvatnije izvješće o provedbi Direktive, koje bi trebalo sadržavati dodatne informacije i statističke podatke o uklanjanju internetskih stranica sa sadržajem povezanim sa seksualnim zlostavljanjem djece i sprečavanju pristupa takvim stranicama, statističke podatke o brzini uklanjanja nezakonitih sadržaja nakon razdoblja od 72 sata, o daljnjem postupanju tijela kaznenog progona u pogledu prijavljenih kaznenih djela i o kašnjenjima u uklanjanju sadržaja zbog potrebe da se izbjegne ometanje istraga u tijeku te podatke o korištenju takvih pohranjenih podataka od strane pravosudnih tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva i o mjerama koje poduzimaju pozivni centri nakon što obavijeste tijela za izvršavanje zakonodavstva da kontaktiraju pružatelja usluga smještaja na poslužitelju; nalaže svojem nadležnom odboru da održi saslušanje o trenutačnom stanju u vezi s provedbom i da po mogućnosti razmotri donošenje dodatnog izvješća o mjerama nakon provedbe Direktive;

o

o o

54. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću i Komisiji te parlamentima i vladama država članica.
